sen 10 myngo.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii.

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

Leenin Staalinai aguu jixe paartiin XVIII sjeezdiin istoriiçeske togtoomzonuudiiji Buriaad-Mongoloi azalşad yiledberiin ba politiiçeske deeşeleleer ugtaba.

Bolьşeviigyydei paartida, BK(b)P-iin Staalinska CK-te araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalinda preedanne ba inag baihanai demonstraacanuud xaa xaanagyi bolbo.

BK(b)P-iin Centraalьna Komiteedei politbiyroogoi çleengyyd—nyxed :Ždaanov A. A., Kaganooviç L. M., Mikojaan A. I., Andreejev A. A., Staalin I. V., Moolotov V. M., Kaliinin M. I., Voroşiilov K. Je. Kryşçoov N. S.

Kaandidaaduud: nyxed Şveernik N. M., Beerija L. P.,

BK(b) P-iin Centraalьna Komiteedei pleenym

1939 onoi maartiin 22-oi yder, şine hungagdagşadaar BK(b) P-iin CK-ei pleenym bolbo.

Pleenym bolbol CK-ei gyisedxelgiin oorganuudiiji doro dursagdahan sostaavtaigaar hungaba:

1. CK-ei politbiyroo: nyxed Andreejev A.A., Voroşiilov K.Je., Ždaanov A.A., Kaganooviç L. M., Kaliinin M.I., Mikojaan A.I., Moolotov V.M., Staalin I.V., Xryşçoov N.S.

Kandidaaduud: nyxed Beerija L.P., Şveernik N.M.

2. **CK-ei sekretariaad:** nyxed Andreejev A.A., Ždaanov A.A., Malenkoov G.M., Staalin I.V.

CK-ei orgbiyroo: nyxed Andreejev A.A., Ždaanov A.A., Kaganooviç L.M., Malenkoov G.M., Meexlis L.Z., Mixailov N.A., Staalin I. V., Şveernik N. M., Şçerbakoov A. S.

CK-ei pleenym bolbol BK(b) P-iin CK-ei dergedexi Partiina Kontrooliiin Komiissiin tyryylegşede nyxer A.A. Andreejeviiji hungaba.

Centraalьna revizioonno komiissa

1939 onoi maartiin 22-oi yder, Centraalьna revizioonno komiissiin zasedaani bolbo.

Centraalьna revizioonno komiissa bolbol Komiissiin tyryylegşede nyxer M. F. Vladiimirskiiji hungaba.

...dannostь ba ...lalai miiting

...aral,(telefoonoor abtaba). ...rtiin 23-da, ydeşiin 6 ...aimceentrdexi xydelme...d, kolxoozniguud ba al...gşad bolbol sockylьtyyriin ...da suglaraza, BK (b)P-iin ...daxi istoriiçeska sjeezdiin ...merijee dyyrgehentei da...uulan, miitingiiji ynger...

... demonstraantnuud bol...II sjeezd tuxai tob... informaaciiji duulhanai...yleer, Leenin—Staalinai ...la, nyxer Staalinda eses...rter preedanne baihanaa ...han rezoliyyciiji negen ...ar abba.

...xer Staalinai doklaadiiji ...(b) P-iin XVIII-daxi sjeez...idxeberinyydiiji ugaa jixe ...ar ugtaxabdi BK(b)P-iin ...sjeezdiin neremzete soc...ovaaniiin doogovoriiji şal...socsorevnovaaniaar tuila...mzaltanuudaa saaşanxi xy...rinyydtee bexizyylxe, xa...tariigiin yjede maassova ...ilamziin xydelmerinyy...rgeneer delgeryylxebdi...“

* * *

...n tereşelen, 100 garan ...ydei xabaadalsalgataigaar, ...anskiin MTS-da miiting ... Partoorg nyxer Kyşna...i informaaciiji sonosoho...yyleer, yge xelegşe kyr...uud xadaa traaktoral ta...ilgaltiiji gansaxan le hain ...zim hain segneltede yge... geze xelebed. Bogonixo... xelehen ygenyyd soogoo, ...ntniguud—traktoriistnuud ... xabarai tariigiin exilter ...iin zebsegyydei zizexen ...uudiiji şalgaza yzexebdi ... medyylbed.

Leenin—Staalinai aguujixe paartida preedanne baihanai demonstraaca

Maartiin 23-nai ydeşiin 6 çaasta Ulaan-Yde goorodoi olomiangan tooto azalşad xadaa revoliyyciin plooşçadь deere kollektiivooroo xamtarza, ulaan tuguudaa namilzuulan, aguu jixe voozdь Staalinai ba tereнei soraatniguudai portreedyydiiji,uriaa loozonguudiiji deere yrgeze, bygede omog xyxiyynyyd ba duulaldan xyxinen baiba. Ende, goorodoi azalşad bolbol Leenin—Staalinai aguujixe paartiin istoriiçeska XVIII sjeezdiin şiidxeberinyydiiji eehediingee azal xydelmeriin bojevoi programma bolgon dyyrgexeer belen baihanaa, BK (b) Paartiin ba araduudai voozdь Staalinai xeregte preedanne baihanaa yşee ba yşee daxin demonstraacalxajaa jirebed.

6 çaas 15 minuutada, BK (b) Paartiin gorkoomoi sekretaarь nyx. Cede nov xadaa BK(b)P-iin XVIII sjeezdiin dyyrehentei daşaramduulan organizovaalagdahan, azalşadai niitegorodskoi miitengiiji neeze, BK(b) Paartiin obkoomoi sekretaarь nyxer Biriykoovto yge ygebe.

Nyxer Biriykoov bolbol Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiin Obkoomoi nerehee vestypaalza, miitengede xabaad isagşad, 30 miangan azalşadta, XVIII sjeezd deere nyxer Staalinai zaahan zaabarinuud ba sjeezdeer abtahan istoriiçeska şiidxeberinyyd deere togton baiza xeleze ygexetejee xamta, sjeezdiin urdateexi socialiis sorevnovaanida tuilahan amzaltanuudaa eehediingee saaşanxi azal xydelmerideè byxezyylxiiji ba BK(b) Paartiin XVIII sjeezdiin gyn udxaşanartai istoriiçeska şiidxeberinyydiiji dyyrgexiiji uriaalba.

Şiiei zavoodoi maşiina-vaanniin ceexiin tyryy smeeniin naçaalьnig nyxer Maalьcev bolbol eeriingee yge dotor iigeze medyylbe:—Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiin XVIII sjeezd deere nyxer Staalinaar tabigdahan, istoriiçeska zoriigonuudiiji gyisedxexiin tula, eehediingee byxii znaani, eehediingee byxii ooped ba eehediingee byxil xysiiji ygexebdi geze bolьşeviigyydei paartiiji nyxer Staaliniiji naiduulnabdi,—gebe.

Udaanь, priigorodno raioonoi „Osoaviaxiim“ kolxoozoi tyryylegşiin orologşo nyxer Jegoorov yge xelexe zuuraa, paartiin arbanaimadaxi sjeezdeer batalagdahan, SSSR-ei aradai azaxiin gurbadugaar tabanzilei plaanda oruulagdahan, oiriin 3-4 zilnyydte 8 milliaard pyyd tariaa yiledberilexe, aduu moridoi too tolgoiji 35 proc., eberte mal—40 proc., xoni ba gaxain too tologiiji—xojordaxin oloşoruulxa—ene plaan xadaa kolxoozuudaar xysed ba ylyylen gyisedxegdeze şadagdaxa baina. Manai kolxooz bolbol paartiin XVIII sjeezdiin neremzete sorevnovaanida orolsozo, aguujixe sjeezdiin neegdexe yder—maartiin 10-da—xabaraingaa tariigada beledxeliiji byrin dyyrgehen baigaabdi. Paartiin XVIII sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaaniiin jabasa xadaa kolxoozuudai pooliin ba malazalai staxaanovcuudai zergiiji urguulaa. 1939 onoi xabarai tariigiiji 7-8 xydelmeriin yderte ynder şanartaigaar dyyrgexebdi — geze miitingede xabaa dagşadiiji naiduulba.

Xynde aşaanai poojezdiiji tyrgen jabuulgiin iniciaator, Krivonoosec nyxer Isaakov xadaa Ulaan-Ydiin depoogoi xydelmerişed, albaxaagşad ba inzeneerno-texniiçeske xydelmerilegşedei zyghee Buriaad-Mongoloi byxii xydelmerişedte, kolxoozniguudta ba soveed intelligeencede xandaza, XVIII sjeezdiin istoriiçeska togtooliiji ba nyxer Staalinai zaabariiji gyisedxexiin tylee bolьşeviig temesel jabuulxiiji uriaalaba.

Miiting bolbol byxii 1939 on dotor, BK(b) P-iin XVIII sjeezdiin neremzete sorevnovaaniiji yrgelzelyylxe tuxai duradxaliiji negen duugaar demzene.

7 çaasta miiting xaagdaba. Miitingiin xaagdahanai hyylde, BK(b) P-iin CK ba nyxer Staalinai xyndeielde zoriuulhan bajarai ygenyyd, plooşçadь dyyren xanxinaba. Socialiis Buriaad-Mongoloi stoliiciin azalşad xadaa Leenin — Staalinai xeregte xizaarlaşagyi preedanne, staalinska gurbadugaar tabanzilei aguu jixe xydelmeriin programmiiji bolьşeviigşelen dyyrgexeer belen baihanaa demonstraacalan xaruulba.

BK (b) P-iin XVIII sjeezdiin togtoomzonuudiiji haişaanabdi

BK (b) P-iin XVIII sjeezdiin xydelmeriee dyyrgehen ba bolьşeviigyydei aguu jixe paartiin Staalinska Centraalьna Komiteedei hungagdahanda zoriuulagdahan miitingiiji, „Metalliist“ promarteeliin kollektiiv xadaa maartiin 22-oi yder yngergebe.

Miiting deere xamtaragşadai dundahaa 10 xynyyd yge xelebed, tedener bolbol,—BK (b) P-iin XVIII sjeezdiin istoriiçeska togtoomzonuud xadaa gurbadugaar tabanzil soo jabuulagdaxa aguu jixenyyd xydelmerinyydiiji gyisedxexiin temeselde manai socialiis oronoi araduudiiji mobilizovaalna.Manai paarti ba tereenei xytelberi doro zagsahan soveed arad bolbol socializmhaa kommunizmda oroxo şine polosaada oroo.Ene xadaa tuilai jixenyyd amzaltanuudiiji tuilaxa yje myn. Tiimehee, manai promarteelь xadaa şine meetedeer xydelmerilze, yiledberiin şine şine amzaltanuudiiji tuilaxa johotoi,—geze xelebed.

Şigeevski

BK(b)Paartida inag ba preedanne baihanai gerşe

Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonno zavoodoi, parovoozosboorno ceexiin negedexi ba xojordoxi smeeniin xydelmerişedei--xamta 500 garan xynyydei xabaadalgatai, miiting maartiin 22-oi yder bolbo.

Ene miiting deere, BK(b)P-iin XVIII sjeezdiin xydelmeriee dyyrgehen tuxai, BK(b)P-iin CK-ei çleengyydei hungagdahan tuxai ceexiin partoorg nyx. Litviinovei medeeseliiji sonosood baixadaa, tus ceexiin xydelmerişed bolbol Leenin—Staalinai paartida inag ba preedanne baihanaa demonstraaca an, politiiçeske ba yiledberiin aktiivnostiiji deeşelyylxe, BK(b) P-iin XVIII sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaaniiji saaşanь yrgelzelyylze yiledberiiingee kvaartalьna plaaniiji ylyylen gyisedxexe, yiledberi deere braak gargaxa jabadaliiji likvidiirovelxe, BK(b)P-iin XVIII sjeezd deere nyxer Staalin, Moolotov, Ždaanov ba busadai xehen doklaaduudiiji haitar yzexe g. m. ujalganuudiiji abhan baina.

B.

Bolьşeviigyydei paartiiin aguu jixe znaami doro

Maartiin 22-oi ydeşiin 7 çaas bolxotoi xamta, Selengiin uhan zamai traansportiin neileed olon xydelmerişed, inzeneerne-texniiçeske xydelmerilegşed ba albaxaagşad bolbol kollektiivoigoo miiting deere xamtarba.

BK(b) P-iin aguu jixe XVIII sjeezdiin xydelmeriee dyyrgehen ba Staalinska Centraalьna Komiteedei hungagdahan tuxai, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad ba BMASSR-ei dotoodo xeregyydei aradai komissaar nyxer Tkaçoov bolbol yge xelebe.

Miitingede suglaragşad bolbol nyxer Tkaçoovoi ygiiji aixabtar anxaraltaigaar sonosoo. Tiigeed, yge xelegşed bolbol,—XVIII sjeezd deere xegdehen doklaaduud xadaa manai socialiis oronoi nege ilaltahaa nygee ilaltada xyrexiin programmanuud myn baina. Bidener bolbol sjeezdiin togtoomzonuudaar, uragşaa debzexe zamuudaa gereltyylen, tede togtoomzonuudiiji gyisedxexiin tula, BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteedei ba tereenei geniaalьna voozdь nyx. Staalinai xytelberi doro jabaza, şine şine amzaltanuudiiji tuilaxamnai xendeşji elixen baina,—geze xelebed.

Yge xeleigiin hyyleer, XVIII sjeezdiin byxii doklaaduud, togtoomzonuudiiji haişaahan ba bolьşeviigyydei paartiin aguu jixe znaami doro niagtaar zagsanxaigaa ba paartiin xeregte preedanne baihanaa medyylhen, rezoliyyce abhan baina.

XAZAGAAJEV.

Byxesojuuzna Kommuniis (воlьşeviigyydei) Paartiiin arвanaimadugaar sjeezd

Nyxer Voroşiilovoi yge

LIIÇNE SOSTAAV *)

Egeel tiime xynyyd, tiime kaadrnuud bolbol Ulaan Aarmiiin organizaaciin, zebsegzelgiin, bojevoi belen baixa talaaranь manai Ulaan Aarmiiji tyryyklaassna, ebderşegyi bolgodog ba dyyxiin talaar, politiçeske ba moraalьna xysenelgee talaar, ton gansaxan le aarmi bolgono.

Өөriingөө gyrende ba bojevoi znaamida izmeene xehen buzar xynyydhee Ulaan Aarmiiji seberlexe yjede, faşiis ba busad imperialiis agreessornyyd bolbol vojeenne kaadrnuud huladaba geze, tereen deerehee Ulaan Aarmiiin bojevoi şanaranь doşoo oroo gexe meteer byxii delxei deere gaiuu jixe uliidaanilji xehen baina.

Nyxer Staalin xadaa manai dai-adai ene metiin ganginaa uliidaanai urgan bii boldog yndehiiji ton todoor elirxei hen baina. Bidener xadaa gadaadiin razvtedkenyydeer elьgeegdehen agentuuranuudiiji ba lazuutçiguudiiji өөhediingөө aarmiiin zergehee yndehөөrenь arilgaxadaa, tedenei hanaagaar xadaa muu jyymiiji xene geeşe xabdi. Buzar izmeennigyyd tyxaçeevsknyyd jegoorovuud,orloovuud ba bişe bişe, xylehenei zoliguud xadaa manai aarmiiji, oronilji predaalza,manai zergenyydte xoroto xeregee xeze yrgelzelhөөr balgaa haanь, faşiis zonxiloeşo gospodaanarta ba tedenerei prikaazçiguudta jixel zoxid baixa baigaa xa. Tiin, xariiin aarmida agentuuranuudtai baixadaa,өөhediingөө buzar xara xeregiiji erxiixedenь delxein xiudaldaaniiji organizovaalagşadta,byri zoxid baixa, xulagaişadta, geriiji doiorhoonь terenei xaninь neeze ygөө haanь,xynei gerte oroxodonь,xemgyi belen baidag xajam.

Xerbee faşiis agreesornyydeer eneen deerehee ton reaalьna viivodyyd xegdedeggyi jym haanь, Ulaan Aarmiiin hula baihan tuxai ba bişe eldeb jyymenyyd tuşaa faşiis bişegşenerei ede insinyaacanuudiji anxaraxagyideş bolxo hen baigaa.

Ulaan Aarmi hularba gehen, өөhediingөө xaninuudai medeeselnyydte sadaşood, ilangajaa, manai aarmi teeşe elьgeegdehen, өөhediingөө agentuuranuudhaa halaşood, „zoxid uşarbaidalaar" „xeregee bytөөzerxixiiji" bodomzogyigөөr jaaraxan ba soveed vorotaagai dooguuranь şurgan, xynei zөөri deere garaa dulaasuulxa geed, xudxaza xulmaidaşahan xeregyydee zahaxiin tulada, Xasaan nuur teeşe ylebxiien dabxihan tede gospodaanuudiiji xaraalan xeleneb.

Ede deeremdelgiin jabuulgiin rezylьtaaduud bygedende medeeze baina.

Aldarta,Ulaan Tugta Negedygeer tusxaiaarmi bolbol өөhediingөө bojeecyyd, komandiirnuud ba politxydelmeriilegşedei zebsegel xysөөr, soveed aarmiiin bodoto bojevoi şadabari tuxai, terenei komandiirnuudai baidal tuxai өөhediingөө xariuuji belen olzodo duralagşadai araniurgandanь, bişeed tabiaa.

Soveed gyren teeşe muuxai xarasaaraa xaragşad, Ulaan Aarmi hularba geze xaragşad, demii soveed gazar bolbol deeremdelgiin avantiuurida belexeneer abtaxa gehen legeendede etigexe duratan xadaa ene predmetnee yroogiiji xaixaramzadaa abxa beze geze naidaxa bainabdi.

Xasaanai ene predmeetne urooguud yşөө dutuu baigaa haanь, eneeniiji xyseze tuilagşad byxende, manai Ulaan aarmi bolbol ede uroouuudiiji byri yrgөөr jamarşji minuutada dabtaxaar belen baina. (**Aplodismeentnyyd**).

Ulaan Aarmiiin xojorhoo ylyy daxin jixe bolhontoi xamta, myn tereşelen tereenei bojevoi ba tuhalamziin teexnikiin jixeer xyseżeheni ba slooeno bolhonoi eseste, komaandna-politiçeske ba byxii naçaalьstviin sostaav bolbol tereentei xamta urgahan ba negente tiime bolxodo, zaluuзahan baina.

Yngerhen tabanzilnyydei torşo s o manai kaadrnuudai toogoi urgalta byxii doro durşagdahan medeenyydeer xarakterizovaalagdana:

Strelkoovo seregvyde komaandna naçaalьstv jeşçe sostaav bolbol, ede seregyydel artilleriiiske çaastinuudiiji oruulalsaad, 118 proceentoor olon bolhon baina,

koonnicanuud 66 proceentoor,

avtobrone-taankovo seregyyd—154 proceentoor,

artilleriiin kaadrnuudiiji tusagaarlan abxada 124,5 proceentoor urgaa.

aviaaciin kaadrnuud bolbol byxiidөө, inzeneerne-texniiçeske ba obsluuzivalagşa personaalnuudiiji oruulalsaad, 148 proceentoor urgaa, zygөөr, lioodçiguudiiji tusagaarlan abxada,tedenerei too 184 proceentoor urgahan ba tusagaar, aviaaciin inzeneernyydei too 801 proceentoor urgahan baina.

Ulaan Aarmi xadaa byxiidөө, miirne yjede ugaa jixe, yrgen gegşiin hurguuli bolno, tende xeden zuugaad miangan erxim soveed xynyyd gansaxanşji speciaalьnostiiingaa talaar өөhediingөө xeregte huralsana bişe, gansaxanş daisaniiji soxixo iskyysstviiji şudalna bişe—myn baha byxii bojeecyydhee exileed, komaandovaniiin verxyyşke xyrterөө politikiin talaar huralsana, өөhediingөө znaaninuudiiji nemeene, marksizmleniniizmiin teooriiji şudalna.

Jixe nahatanai ene gigaantska hurguuli amzaltatalgaar xydelmeriine gy? Jixeer, xyseleltei teigөөr xydelmeriine geze le xelexede bolxo baina. Amzaltanuud baga bişe bii gebeş, yşөө jixeer ba şangaar xydelmeriixe xeregtei, amzaltanuudaa arbiddaxa xeregtei, jyyb gexede tedener y өөl dutuu baina.

Byxii byrzyaazna oronuudai aarminuudta, jyrel riadovoinuudta ba zie ofiteernyydte, politikiiji erxiixe jabadal xorimzotoi baihanь medeetei. Tende politikiin tyleө xelxeedeg jym. Manai aarmi xadaa politiçeske soznaatelьnostiaaraa ba politiçeske aktiivnostiaaraa xysetei baina. Tereen deerehee, XTUA-iin komaandna ba bişe bişe kaadrnuudta jamar eriite garnab gexede,—өөriingөө huurida, medeldee baigşadtaa tuhatai ba xeregtei baixiiji xysene gyyş, өөriingөө aradta ba Leenin—Staalinai paartida ynen sexeen alba xexiiji xysene gyyş, bodoto bolьşeviig—leeninec baixiiji xysene gyyş, huralsa, jixeer huralsa, sag yrgelzede şadabariaa bajazuula, өөriingөө speciaalьnostiiji haisa medee, tiigee ygei haa, şamda daalgahan xeregiiji bytөөze şadaxagyiş, meдeldee baigşadai arada zutarxaş, tiin egeel glaavnanь—zaabol politiçeske graamotna, bolьşevikgşeen aktiivna bai, miin le hain bişe, zaabol hain bai, otliçno specialist baiza şadaxagyi haa,ygeişhaa, socialis gyrenei,politiçeske talaar xatuuz han grazdaniin, terenei tuhata baiguulagşa bai. Tiin, ene eri tenyyd xadaa Ulaan Aarmiiin byxii liiçne sostaavaar xysed pynkiyaalьna dyyrgegdeggyi baina, gebeş, kaadrnuudiiji hurgaxa ba marksis-leeniinske talaar xymyyzyyixe xydelmeri bolxoi XTUA-da jixeer ba amzaltatalgaar jabuulagdana.

Ulaan Aarmida komandiirnuudiiji ba eldeb specialistnuudiiji beledxexiin tulada ge xe gy, aii eldeb speciaalьnostьnyydei, manai ulaan ofiteernyydei koorpusai kaadrnuudiiji xyseexiin tulada, hainaar jabaza baigaa hurguuliin seetьnyydtei bainabdi.

Xuurai zamai seregei 63 yçiliişçenyyd bii, tende xeden arbaad miangan manai tyryy soveed zaluuşuud huralsana, tede yçiliişçenyyd xadaa hainaar hurgagdahan, politiçeske graamotoa ba Leenin—Staalinai paartida preedanne xeden miangaad zaluu komandiirnuud—leltenaantnuudiiji zil byxende ygene.

Aviacioonno kaadrnuud bolbol 32 niidelgiin ba niidelgiin-texniiçeske speciaalьna hurguulinuudhaa xysed dyyren boldog. Paarti ba komsomool bolbol ede hurguulinuudta өөhediingөө erxim 20 mianganhaa ylyy pitoomcuudiiji ygedeg, tiigeed tedener xadaa jireedyin ulaan lioodçiguud, ştyrmaanuud ba aviacioonno speciialistnuud bolxiiji huralsanad. Ede aviaa-hurguulinuudta, speciaalьna programmahaa gadana myn baha bişe bişe vojeenne hurguulinuudtai adilaar, obşçeestvennepolitiçeske ciiklnyydiiji garagdadag baina.

Hurguulinuudta huraza baigşadai kontingeentnyydei jyrenxii urgalta xadaa taban zil soo iimeer jixe bolhon baina:

linuudai talaar—117,8 proceenteer,

tusxailan, vojeenne-politiiçeske hurguulinuudta huragşadai kontingeent 273,3 proceenteer urgaa,

agaarai floodoi hurguulinuudai kontingeent xadaa 187 proceenteer urgahan baina.

Komaandna sostaavai hurguulinuud bolbol Ulaan Aarmida hainaar beledxegdehen komandiirnuudiiji ygene, ene xadaa iia gajaa hyylei zilnyydte xabaatai baina, jyyb gexede, komaandna hurguulinuud xadaa xysed ba zarimaniinь xysed bişe dunda obrazovaanitai xynyydeer 100 proceent şaxuu komplektovaalagdana.

Gebeş, tereenhee gadana, ede oficeerske kaadrnuud xadaa aarmida xeregtei, gexetei xamta, ton olon toonoi komandiirnuud ba xysed deede obrazovaanitai ynder kvalifikaaciin eldeb specialistnuud xeregtei.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmi bolbol ene zoriigoor, 14 vojeenne akademiinyydtei ba grazdaanska vyyze nyydtei dergede 6 speciaalьna vojeenne fakylьteedyydtei baina, ede eneeni byxii bagtaasa xadaa sag yrgelze huraza baidag komandiirnuud, naçaalьniguud, politxydelmeriilegşed, inzeneernyyd, vraaçuud ba busadai tooni xori mianganhaa deeşe baina.

Ede xadaa ynder beledxeltei ba xeregtei toonoi, jixenxiidee bodotoor obrazoovanno komandiirnuud, kom ssaarnuud, eldeb speciaalьnostiiin inzeneernyyd, vraaçuud, azaxiinxid ba busadiiji aarmida zil byri ygene.

Eneenhee gadana, vojeenne akademiinyydei dergede ede akdeeminyydtei adali programmatai ydeşiin ba zaooçno kyyrsenyyd baidag, edeende aarmiin 15 miangan komandiirnuud ba naçaalьstviin sostaavuud huralsadag baina.

Manai seregei hurguulinuud ba zil xaxadai ba ziiei huralsalai bolzortoi kyyrsenyyd tuşaa jyyşji xeleegyib, edeniiji damzuulan Ulaan Aarmi bolbol xeden zuun miangan xynyydiiji zil byri gargana.

Seregei hurguulinuud bolbol aarmiiin zebsegalda ton jixe ba gaixamşag roolьtoi baina. Tedener bolbol vojeenne organizaac in yndehe huuri, ulaanarmeicuudai tyryyşiin ba dytiiin naçaalьniig bolxo, mlaadşa komandiirnuudiiji,vojeenne azabaldalai byxii bajasxalaniiji ba berxeşeeliij miirneşji ba dain i orşom baidaldaşji riadovoi bojeecyydtei xezee byxende ba sig yrgelze xubaaldadag mandiirnuudiiji beledxedeg baina. Mlaadşa komandiirnuud bolbol Xasaan nuurai ra oondo gaixamşagaar tulaldahan ba manai Ulaan Aarmiiin bojevo znaamiiji d ere bariza jabahan baina, tedeniiji gaizuu rahan daisad hanaxa. (**Nerjeme aplodismeentnyyd. Byxii delegaaduud bodono, xyl deeree balgaad doklaadçigiiji amarşalna. Abiaanyyd: „Ulaan Aarmi mandagi"**).

Zapaasai kaadrnuud tuxai. Miirne yjede aarmiiin kaadrnuud xediil jixe balbaşji haa, vojeenne yjede aarmiiji xysed xangaxan tula te e xadaa dutaxa baina. Iimehee zapaasai komaandna-politiçeske ba naçaalьstviin sostaaval kaadrnuudai kvalifikaaciiji bodoto xemzeedenь baigaxiin ba sag luulxiii talaar ton jixe xydelmeri jabuulxa xeregtei bolno.

Vojeenne yjede aarmiiji komaandna sostaavaar xangalgiin asuu dalnuud bolbol kap tal is oronuudai byxii aarminuudta ylemze berxetei baina. Bidende iimenyyd berxeşeelinyyd ygei. Vojeenne hurguulinuud komaandna ba naçaalьstvyjeşçe sostaavaar komplektovaalagdaxiiji ba şadganь nemelgiin asuudaliiji gol bolgon, glaavnadanь şiidxehen bainabdi.

ULAAN AARMIIN MATERIAALЬNA KYЛЬTYYRNE BAIDAL

Manai riadovoi bojeecyydei materiaalьna baidal xadaa yndeer xemzeede baina. Ediee xool, xubsahan, kvartiirovalga—ede byxii ba ulaanarmeiciin baidalai busad asuudalnuud bolbol byxii komaandna sostaaval, komissaarska ba politiçeske sostaavai sag yrgelziin anxaral doro baidag, ton şuxala asuudalnuud baihan ba xeze byxende taban baixaşji baina.

Yngerhen taban zil soo naçaalьstvyjeşçe sostaavai materiaalьna baidalanь byxiidee erid xubilhan baina.

Byxii komaandna, komissaarska, politiçeske ba busad naçaalьstviin sostaavaanai zaalovan ba xylehen xadaa dundazaar zişeegeer 286 proceent urgahan baina.

Gol tuşaaltanai talaar, xylehenei urgalta

(*Tyxerigeer*)

	1934 on	1939 on	Urga... proce...
Vzvoodoi komandiir	260	625	240 p...
Rootiin komandiir	285	750	263 p...
Batalьoonoi —„—	335	850	254 p...
Poolkiin —„—	400	1200	300 p...
Diviiziiin —„—	475	1600	337 p...
Koorpusai —„—	550	2000	3 64 p...

Ulaan Aarmiiin kylьtyyrne obsluuzivaniiin zebsegyyd ton jixe xemzeegeer urgaa, ene xadaa bojeecyydei ba aarmiiin byxii sostaavai kylьtyyrnosiiin urgalgada egeel aşagtaigaar xe... gdexe baihanь elite baina.

Tiin, zişeelxede—1924 ondo ...idener bolbol 15091 leeninske bulanguudtai baihanhaa, 1939 ondo tede xadaa 26435 bolhon baina.

Teleentei taaraldan — klyy...yyd xadaa 1336 baihanaa, mynөө 1900 boloo.

Ulaan Aarmiiin gernyyd bolbol 1934 ondo 142 baihanaa mynөө 267 bolhon baina.

Raadio - yyzelnyydei, kiinc...ystanoovkonuudai, kiino-peredviizkenyyd ba busadai seetь xadaa neileedgyi yrgedxegdehen baina. Aarmi bolbol 350 miangan raadiotooçkonuudtai baina.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin biblioteeçne foond xadaa mynөө yjede 25 millioon kniigenyyd bolno.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin liiçne sostaav bolbol yder byri 1725 miangan gazeedyydiiji abdag, tereşelen regyliaarnaar 471500 zurn... nuudiiji unşadag baina.

Kylьtyyrne-gegeerelei xyd... meride mynөө 230 millioo... xerig myngen gargaşalagd... tin 1934 ondo 72 millioo... xerig baigaa hen.

Ulaan Aarmiiji kylьty... obsluuzivalagiin talaar ton... ba aşagtai xydelmeri xada... kyysstviin xydelmerileg... sojuuzaar jabuulagdahan... ...uulagdaza baina. Byxeli te... nuud, iskyysstviin xydel... legşedei tusxai brigaada... erxim myzekaantnuud, a... nuud, duuşad ba busad b... aarmida өөhediingөө talaa... maasternuudtaigaa durata... oşono. Erdemted, teexni... inzeneernyyd ba busad ... speciaalistnuud bolbol ... Aarmida өөhediingөө le... nyydeer, manai bojeecy... komandiirnuud ba naça... guudiiji sag yrgelze obsl... valalgaaraa ton jixe tuha... gene, eneeneinь tyleө ... Aarmi xadaa өөhediingөө... tuulaşagyi xaninuudiiji b... daarnostь ba inaglalaaraa... nana.

Osoaviaxiim ba bişe bişe obşçeestve... organizaacanuud

Osoaviaxiim ba bişe bişe obşçeestvenne organizaacanuud t... şaa nege xeden ygenyydiiji xelexiiji şuxala geze toolonob. Osoaviaxiim bolbol maassova hain duranai obşçeesstvenne organizaaca myn, ene xadaa jixe ba aşagtai xydelmerinyydiiji jabuuldag baina. Ene organizaaca xadaa gyreneө xamagaalalgiin intereesde, xydelmerişed, albaxaagşad, intelligeence, huragşad ba kolxoozniguudiiji beledxelgiin xemzeenyydiiji jabuulxa johotoi jym. Tereentei negen doro, Osoaviaxiim bolbol vojeenne eldeb speciaalьnostьnuudai kaadrnuudiiji beledxelgiin talaar tyryyşiin (xara) xydelmerinyydiiji jabuulxa xeregtenь, Ulaan aarmida tuhaldag baina.

Osoaviaxiimai xydelmerilegşedte, ilangajaa, soveed gyrenei bodoto patriooduud bolzo, gyrenөө xamagaalalgiin intereesde alba xelgede өөhediingөө baga bişe xysenyydiiji ynexөөreө ygeze baihan ede aktevistnuud—hain duraaraa xydelmerileg şedte byxii xyndeleltgөөr xandangaa, bi bolbol, Osoaviaxiim xadaa xydelmeriin neileed jixen yd rezylьtaaduudiiji ygeze şadaxa baigaa, teed, ene gaixamşag organizaaciiji bodotoor xeregleexiin tyleө bidener xadaa bygedinь xenegyibdi geze xelexe uşartai bolnob. Osoaviaxiim bolbol өөriingөө sisteemiin organizaacanuudta byxii fabrikanuud ba zavooduud, predprijaatinuud, yçreżdeeninyyd, hurlsalai zavedeeninyyd ba kolxoozuudiiji xabaaduulxiin tylөө oirlin ydernyydte bygediji nexe şadaxa ba xexe ujalgataişji bainabdi. Osoaviaxiimai xydelmeriiji jyrenxiidөө obşçeestvenne maassova xydelmeri bailgaxaar, osoaviaxiimai jabuulxa baihan xeregei aşagtai ba şuxala baihiiji oobşçestveniin byxenei xaraza baixaar, xe... ji tabixa johotoi.

ROKK ba Kraasna Poly... seciin oobşçestvo met in ... roonno organizaacanuud ... naida bii. Gebeş, edener ... daa baga populiaarna ba... Gexetei xamta, nege zarim ... de tedenei xydelmerinyyd ... daa muu bişe baihan jym, ... bee niutaguuddaxi partorgani... canuud bolbol tedeende ba... şagşji anxaralaa xaa-jaa ta... baigaa haanь, şuxala ba ha... za bolxo baina.

Faşiis gyrenyydhee ga... myn faşiis bişeşji gyre... xadaa mynөө yjede voje... johoor baiguulagdaad bai... regyliaarna aarmida nem... ton serьjoozno ba effek... elemeentnyyd bolxoor, ... toonoi oboroonno speci... organizaacanuudtai baihiin... naxa xeregtei.

Bidener xadaa manai g... duud, faabrikanuud, zavoo... ba kolxoozuudiiji, aradai ... baidaliiji ba dostojaaniiji ... dalsadai dobtolzo bolxo ... daihaa xamagaalalgiin xere... өөhediingөө xyn zoniiji ... zaacalalgaar xozomdoxo ... gyi ba xozomdoxo erxe... bainabdi.

Nyxedyyd! Dainai ... haanь, xamagaalalgiin ... byxiidenь obsluuzivalxaar ... han agaarai grazdaanska ... metiin, gyrnei ton jixe or... zaacada togtonogyib. En... tolgoido Soveed Sojuuzai ... nyxer Moolokov baina, ... Aarmitai sag yrgelziin ba... tai baihan ba Exe oronoo... magaalalgiin xeregte tuha... ziiji agaarai vojeenne ... bojevoi xysөөr, xeregtei ... tanь yzyylegdexe şadaba... baixiinь ba xygzexiinь ... grazdaanska floodoi bojevoi ... tylөө şuxala xemzeeny... jabuulxa baina.

ULAAN AARMIIN POLITIIÇESKE BELEDXEL

Ulaan Aarmi bolbol imagta jixe, xyntyrxeltenei istoorido xezeeşji yzegdөөgyi, tiime onso ilgaatai aarmi myn. Tere xadaa өөhediingөө sociaalьna syleөlelgiin temeselde өөhediingөө daisadiiji egeel tyryyn ilahan, aradaar bii bolgogdohon baina. Manai aarmi xadaa onso ilgaatai nyxer Staalinai iimenyyd ygenyyd todorxoilzo ygene:

„Manai Aarmiiin tyryyşiin ba gol onso ilgaa bolbol,—geze nyxer Staalin xelene,—tere xadaa syleөlegdehen xydelmerişen ba tariaaşanai aarmi ... baihan, tere xadaa Oktia... ska revoliyciin aarmi, pr... riaadai diktatuuriin aarmi ...

Manai Ulaan Aarmiiin ... doxi onso ilgaanь bolbo... manai aarmi bolbol manai ... dyygei xariisaanai aarmi ... han, manai oronoi darlag... araduudiiji syleөlexe aarmi ... syleөji ba aarmi baihan ... dalda baina...

(Yrgelzelelenь 3-daxi niuurta)

(Yrgelzelelenь 3-daxi niuurta)

*) Yrgelzelel. Exiiinь maartiin 24-nei noomerto.

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin arbanaimadugaar sjeezd

Nyxer Voroşiilovoi ygiin yrgelzelel

...stee, Ulaan Aarmiiin gurba... onso ilgaa. Enenь xadaa ...acionaliizmiin yzelde By... ...nai Ulaan Aarmiiiji neb..., internacionaliizmiin me... ...yydte baina", (**Staalin**) ...nai Ulaan Aarmiiin onso ...uudai ene staalinska ...oilolgo bolbol Ulaan ...da byxii partiina-xy... ...yyigiin ba politiiçeske xy... ...riin xytelberilxii exi ...ь bolno. Egeel ede gur... ...olozeeninyyd deere bo... ...ydel, komandiirnuudai ba ...lbstviin sostaavai poli... ...e ba moraalьna azabai... ...gtozo baina.

...an Aarmi bolbol, byxii ...d aradtai adaliaar, Maarks ...igelьs—Leenin—Staalinai ...alai johoor xymyyzyy... ...e ba azabaina. Aarmi ... speciaalьna politiiçes... ...araadtai jym. Tyges xy... ...partiina ba komsomoolь... ...rganizaacanuudtai xamta, Aarmiiin politapparaad ...bojeecyydei, komandiir... ...ba aarmiiin byxii liiçne ...vai politiiçeske soznaa... ...ag yrgelziin ba tahaldal... ...rgalta tuşaa anxaralaa ...ujalgatai oorgan myn. ...iji, exin tyryyn, partiina ...laanarmeicuud, koman... ...d ba naçaalьniguu... ...olitiiçeske obsluuzivalgiin ...ariuusalgatai zorilgo xa... ...jeenne komissaarnuudai, ...telberilegşedei ba busad ...delmerilegşedei urda ...ar tabigdahan baina.

...xydelmeride Ulaan Aar... ...vojeenne komissaarai ...gaa jixe baina. Vojeen... ...omissaar bolbol, polit... ...uud өөhedөө xezee by... ...hainaar şilegdehen bai... ...la, politxydelmerilegşed ...өөrlingөө ynder tuşaalda ...zoxildoxo baixiinь ba ...delmerilegşedei marksiis ...ke politiiçeske graa... ...ь ba kylьtyyrne krygo..., bodoto ynder xemzee... ...iinь tula anxaralaa tabi... ...oldoxo ujalgatai. Nege ...elexede, vojeenne ko... ...xadaa, egeel tyryyşeer, ...ganuud, politxydelme... ...iji, tedeniiji damzuulan, ...xabaadalgataigaar ba ...lgataigaar byxii polit... ...riiji organizovaalza şa... ...ixa johotoi.

..., ene bolbol vojeenne ...ral xydelmeriiin zarim ...zygөөr gol şuxalanь Vojeenne komissaar— ...a aarmiiin ton xariuu... ...igyyre geeşe.

...anska dainai yjede, ...komissaar bolbol imag... ...la ba xariuusalgata ...baigaa—„vojenkoomgyi ...n Aarmigyi baixa hem... ...e Leenin xelee hen. ...e komissaar bolbol my... ...deşji aarmi xadaa olon ...kvalificiirovanna, boje... ...tuhalamziin teexnikeer ...gdenxei baixadanь, aar... ...a ton sloozo organiizm ...aixadanь, komandiir xa... ...rlingөө jixenxi sagiiji ...ba speciaalьna huralsal... ...e ujalgatai baixadanь, ...ariuusalgata ba şuxala ...baina. Komandiir ba ...komissaar bolbol se... ...iastiiin bojevoi ba po... ...huralsaliiji ba xymyy... ...xytelberilgiin xeregte ...yxeli myn bolno. Çaas... ...voi, poliitiko-maassova, ...azahuudalai ba busad ...udai tylөө edener xo... ...riuusalgatai baina. Ede... ...uulaa — komandiir ba komissaar bolbol— ...o çaastiiiji, sojedinee... ...inda xytelen oruulxa ...lime deerehee, ede by... ...emelte bolgon, Ulaan ...komandiir, komissaar ...ulьnig byxende koman... ...ba durazorigoi şanariiji

xymyyzyyigiin talaar, oroldosotoi xydelmeriiiji jabuulxa xeregtei.

Ene xydelmeriiin tylөө onso xariuusalga xadaa vojeenne komissaarta daalgagdana.

Aarmiiin politiiçeske apparaad, tailbarilan xelexede, vojeenne komissaarnuud, politxytelberilegşed ba politxydelmerilegşed bolbol paartiiin XVII sjeezdhee XVIII sjeezd xyrterxi yje soo, өөriingөө sostaavta erid jixe bolhon baina. 1934 onoi janvaariiin 1-de xamtadaa 15 miangan politxydelmerilegşed baihan aad, mynөө aarmi 34 miangan politxydelmerilegşedtei baina; urgaltanь **126 proceent**.

Ulaan Aarmiiiji predaatelьska, şpioonsko ba izmeenniçeske elemeentnyydhee seberleigetei daşaramduulan, myn tereşelen politapparaadiiji tede buzar ymexi predaatelьska meerzostьhee seberlehen deerehee, politapparaadai ba vojeenne komissaarnuudai roolь ba zorilgo xadaa egeel tyryyşeer nelieed deeşelhen baina. Politsostaavai xydelmeriiin tylөө tedenei xariuusalganşji urgaa.

Ulaan Aarmiiin politiiçeske sostaav xadaa hyylei zilnyydte nelieed şinedxegdehen baina. Ene yje soo, eldeb xariuusalgata tuşaalnuudta xeden miangan zaluu galxamşag xynyyd, manai paartiiin çleengyyd, ynen sexe, preedanne ba şadabaritai xydelmerilegşed debzyylegdehen baina.

Ede xadaa armeiske partiina organizaaciin erxim xynyyd myn, ede xadaa Leenin—Staalinai xeregte esestee xyrter preedanne baiza, hyylei 2-3 zilnyydei torşo soo, bodoto partiicuud baihan ba paartiiin zergenyydei seber baixiin tylөө, Ulaan Aarmiiin bata bexi baixiin tylөө temeselşed myn bolzo, bejee xaruulhan tede le aktiviistnuud myn. Ede xadaa, byxii partiina organizaacatai xamta, byxii ynen sexe partiina bişe ulaanarmeicuud, komandiirnuud ba naçaalьniguudai demzelge doro, aarmiiiji mynөө yjede urdiinxihaa xezeexezeeneixihee byri byxe, byri politiiçeske monoliitno bolgozo, tereniiji predaatelьstvo ba meerzostьhee tymer xamuuraar seberleze xajahan, tede xynyyd myn. Ede politxydelmerilegşed bolbol aarmiiin byxii partiina ba komsomoolьsko aktiivuud bolbol aarmida predaatelьstviin ba izmeeniiin elemeentnyydei bii bololgiiji uridşalan zailuulxahaa gadana, myn esestee, manai angiiin daisadai predaatelьnuud ba aagentnuud bolon gardag ba mynөө garza bolxoşji, baga etigelteniiji, niitigyyd ba busad buzar ylegdelnyydiiji uridşalan zailuulxiin zorilgoor, manai aarmiiin politiiçeske xemzeeji deeşelyylxiin tula ton jixe poliitiko-xymyyzyylgiin xydelmeriiiji jabuulna.

Aarmiiin politoorganuud bolbol өөriingөө xydelmeride galxamşag posoobi bolxo, „BK(b)P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji" abaa. Ene galxamşag yçeebnig xadaa gansaşji politxydelmerilegşed, komandiirnuud ba naçaalьniguudai nastoolьno kniige boloo bişe, myn ene xadaa manai ulaanarmeicuudiiji politiiçeske xymyyzyylgiin şuxala ba sag yrgelziin zam zaagşanь boloo.

Ulaan Aarmidaxi poliitiko-xymyyzyylgiin xydelmeri xadaa bojeecyyd, komandiirnuudai byxii maassiiji ba byxii liiçne sostaaviiji xanduulna. Aarmiiin olonmianganai komsomool bolbol byxii partiina bişe bojeecyydei maassiiji ba naçsostaaviiji obsluuzivalgiin xeregte, politoorganuudai erxim tuhalagşanь ba tereenei byxii exileigiinь jabuulagşa myn bolno.

...ELMERIŞEN-TARIAAŞANAI ULAAN ...RMIIIN BOJEVOI BELEDXEL

...ohoo exileed, texnii... ...eregyyd xyrter, sere... ...byxii rooduud bolbol ...gөө xeregiiji haitar ..., komaandna-politiiçes... ...nuudaar xangagdahan

...gşe 1937—1938 onuudai ...beledxelei amzaltanuud ...seregyydei bojevoi, tex... ...ba taktiiçeska huralsalai byxii razdeelnyydei talaar, nelieed jixenyyd urgaltanuudiiji ygehen baina.

Strelkoovo çaastьnuud bolbol byxii talaaraa nelieed sloozno bolboş, seregei ene roodol taktiiçeska ba buudalgiin beledxelenь zoxixo ynder xemzeede baina. Gebeş, pexootno komandiirnuud, komissaarnuud ba politxydelmerilegşed bolbol strelkoovo xeregiiji byri hainaar tabixiin tula jixeer ba oroldostoigoor xydelmerilexe johotoi.

Ulaan Aarmi bolbol өөriingөө snaipernuudaar ba vintoovkohoo, pyliimoothoo galxamşag buudalgaar xezee byxende onso ilgardag baina, tere xadaa tuilahan amzaltaaraa xizaarlaxagyi ba өөriingөө ene iskyysstviiji saaşadanь ulam arbidxaxa ba narizuulan haizaruulxa baina.

Manai strelkoovo seregyydiiji taktiiçeska ba buudalgiin talaar, yşөө hainaar beledxexiin ba ştaabuudai, poolkonuudai, diviiziinyydei ba koorpusuudai beledxelgiiji deeşelyylxiin tula ulam byri oroldosotoigoor xydelmerilexe xeregtei. Busad seregyydei rooduudtai strelkoovo seregyydei xariisaanda huralsaliiji deeşelyylxiin tula xydelmerieө oroldosotoigoor yrgelzelyylxe xeregtei.

Ulaan koonnica bolbol bojevoi beledxelei xeregte xezee byxende ynder xemzeede baihan ba mynөө yjede morito çaastьnuud xadaa organizoovannostiiin ba bojevoi huralsalai zişee bolzo şadaxa baina. Manai morito sereg xadaa өөriingөө speciaalьna morin beledxeliiji mexaniziirovanna bojevoi zebsegyydtei ton şadabaritaigaar zoxilduulna. Mynөө sagai ulaan kavaleeri bolbol bojevoi orşom baidalda, daisadtai şadabaritaigaar ba xairgamgyi soxildoondo, ynder bojevoi iskyysstviin erxim zişeenyydiiji yşөө daxin xaruulxa baina.

Manaida seregyydei olon rooduudta baihan, artilleeriiin bojevoi beledxelenь ynder xemzeede baina. Gexetei xamta, mynөөsagai artilleeri bolbol hajaşag yngerhen sagaixihaaş, l erid ondoo bolhon ba eneentei xamta, tereniiji şudalalga sloozno bolhon baina. Seregyydei busad rooduudtai artilleeriiin myn bojevoi xariisaa jabuulganь ton sloozno boloo. Soveed artilleriiistnyyd bolbol morito ulaan seregeixidtei adaliaar, өөriingөө xeregiiji xezee byxende inagladag, terenee haitar mededeg ba bojevoi, taktiiçeska beledxeldee jixenyyd rezylьtaaduudiiji tuiladag baina. Mynөө yjede manai byxii janziin artilleeri, tedenei ulaanarmeicuud, komandiirnuud, komissaarnuud bolbol haitar beledxegdenxei ba tedenei urda tabigdahan jamarşji bojevoi zoriigonuudiiji dyyrgeze şadaxa baina.

Manai aldarta tankiistnuud myn muu bişeer xydelmerilne. Bojevoi beledxeleigee talaar ton ynder xemzeede baihan, byxeli taankova çaastьnuud ba sojedineeninyyd bii. Jyrenxiidөө, byxii taankova seregyyd bolbol buudalgiin ba taktiiçeskaşji talaaraa haitar emxidxegdehen, muu bişeer beledxegdehen baina. Sero...

...ca bolbol өөriingөө speciaalьna ba taktiiçeska beledxeleer ynder xemzeede baina. Ene xadaa negente bişe, xereg deere şalgagdahan baina (**şuujama aplodismeentnyyd**). Byxii Ulaan Aarmiiin niiteseregei beledxel bolbol komaandovaniiin gol zorilgo myn ba tere xadaa muu bişeer emxidxegdehen baina.

Manai Ulaan Aarmi xadaa muu bişeer beledxegdenxei baihaniinь, yngerxedөө, manai daisadaişji xelelgehee medegdene, daisad xadaa soveed territooriiin xeheg gazariiji bulimtaraxiiji bolgoomzogyigөөr ba demii hedehen baina.

Aluulhan japoonsko oficeernyydei bişelgiin kniizkenyyd soo iimenyyd temdeglelnyyd baixa jym:

1). 75 pexootno poolkiin batalьoonoi komandiir, maioor Xirabaari bolbol bişelgiingee kniizke soo iigeze bişene:

„Soveed taankanuudai zyghөө baga bişiin gemtel yzehen bainabdi. Dytexen gazarta jireed, buudaza, gazar niutagiiji tedener xereglehen baina. Buudalganь aimşagtai ba ton mergen baigaa. Gazar niutagiiji xereglen, soveed taankanuud bolbol buudalga xexiin tula ba buugai baaşninuudaa le bultailgadag baigaa. Manai buudalga dutamag baigaa. Manai artilleeriiin gal doro taanknuudaingaa dairagdaxadanь, taankanuudiiji jabuulagşad xadaa olon uşarta maşiinahaa garaad, manai galai ondoo teeşee şigzyylegdexe xyrter, xorgodood baidag baigaa.

Ekipaazuud bolbol pylemiooduudaa taankahaa abza, manai s ldaaduudruu mergeer buudadag ba hyyleerenь taankanuudtaa daxiaad huudag baigaa".

2). Maioor Nakaanai (75-daxi pexootno poolkiin 1-dexi batalьoonoi komandiirai) bişelgiin kniizke:

„Okoobuud soo huuhaar xojor xonoobdi, tiin soveed aarmi xadaa aktiivnostiiiji garganа. Dobtolgodoşji orono, myn tyrgөөr oboroondoşji orono. Tolgoigoo bultailgaxanь berxetei baina. Ene xadaa xysetei bişe aarmi jym gexe urdanь bidende xeledeg hen, teed, ene xadaa bideniiji tөөriyylhen jabadal baigaa geze, froont deere tulaldaza baixadaa, medeeb. Ulaan seregyyd bolbol xursa ataakanuudiiji tyrge tyrgөөr dabtaa.

Ysegelder yglөөgyyr, gurbadaxi rootodo 137 xynyyd baihan aad, mynөөder 50 xynyyd ylөө, tereniiji miil nege vzvood bolgozorxioo.

Ijyyliin 31-de yglөөgyyr yyr xiraalza baixada, bidener bolbol negedexi rootoor Siacaofiin soopkiiji ataakalaabdi. Protiivnigai 14 soldaaduud xadaa taban çaasai torşo soo, manai negedexi rootodo jixexen gem... şangaar baigaa,

praviitelьstviin ba nyxer Staalinai өөriinь **tusxai** anxaralai predmeedenь baihan ba baizaşji baina. Manai indyystriiin ba sociaiis azaxiin tuilai jjxe urgaltanuudiiji ygehen, staalinska xojor tabanzilnyydiiji dyyrgehenei rezylьtaadta, manai aarmi bolbol sag yrgelze urgaza ba narizan haizarza baigaa.

Manai aarmiiin mynөөsagai zebseglelgiin ba texniiçeske xujaglalgiin asuudalnuudta togtozo, nelieed delgerengiigeer xeleeb. Eneene talaar, hyylei taban zilei torşo soo bolhon, xubilaltanuud tuşaa xeleeb, ene yjede manai aarmi bolbol texniiçeske ton jixeer zebseglegdeze ba obo uudovalagdaza, xarin kaadrnuud ba byxii liiçne sostaavanь ugaa hain beledxeltei bolzo, mynөө soveed aradta daisanai jamarşji aaşanь aimşagtai bişe boloo. Soveed arad bolbol өөriingөө aguu jixe sociaiis xeregiiji xysed naidabaritaigaar jabuulza şadaxa baina, jyyb gexede, terenei exe oron — soveed gyren bolbol Ulaan Aarmiiin ba Uhan-Seregei Ulaan Floodoi tyges xysөөr xamagaalagdana.

Predaatelьnuudhaa, aradai daisadhaa seberlegdehen, Ulaan Aarmiiiji ba Uhan-Seregei Floodiiji mynөөsagai bojevoi teexnikeer zebseglexiin tula, manai oronoi oboroonno xyse şadaliiji ulam şangadxaxiin tula ton jixeer xydelmerilhen, manai sociaiis zavooduudai xydelmerilşed, inzeneernyyd, teexnigyyd ba albaxaagşadta, ilangajaa partiina ba komsomoolьsko orgnizaacanuudta blagodaarnostiin nege xedii ygiiji xelengyi baiza bolxogyi baina. Manai promiişlennostida olontoonoi galxamşag xynyyd urgahanhaa gadana, mynөө ysөөxen bişe gigaant jixenyyd predprijaatinuud urgaa, edenei xydelmeriiji paarti ba praviitelьstvo bolbol Soveed Sojuuzai deede nagraaduudaar temdeglehen baina.

Urdanь oboroonno promiişlennostiiin narkomaadiiji tolgoilzo baihan, nyxer M. M. Kaganooviç bolbol oborooniin xeregte ton jixeer ba yreteigeer xydelmerilhen baina. Tereende, nyxed Vaannikov, Tevosiaan ba manai paartiiin xeden olon galxamşag xynyyd ba partiina bişe bolьşeviigyyd — sociaiis indyystriiin xydelmerilegşed haitar tuhalhan baina. Nyxedyyd, tedeniiji amarşalxiiji duradxanam.

(Nyxer Voroşiilovoi ede ygenyydei xariuuda, sjeezdiin delegaaduud bolbol xyl deeree baigaad, nerjeme ovaaca xene).

ULAAN AARMIIIN POLITIIÇESKE BA MORAALЬNA BAIDAL

Vojeenne xeregei klaassig ba XIX zuunzilei mesliitelь Klaayzeviç bolbol seregyydei bojevoi jabuulgada politiiçeske ba moraalьna faaktorai xyse ba udxaşanariiji „Dain tuxai" өөriingөө galxamşag tryyd soo iigeze todorxoilno: „...Jixenxi yzegdelnyydei... xaxadiinь fiziiçeske, xaxadiinь moraalьna şaltagaanhaa boldog jym. Fiziiçeske yzegdelnyyd xadaa modon bariuuldai adali, tixedenь moraalьna yzegdelnyydenь johotoor xursadxagdahan, hain metaallhaa şireegdehen helme myn bolno geze xelexede bolxo hen."

Ulaan Aarmiiin ynder moraalьno-politiiçeske baidal xadaa өөriingөө yjede Klaayzeviciin bişehen, egeel tere hain „metaallanь" myn, gebeş tereenhee iigaanь xadaa ilaltiiji todorxoilxo elemeentnyyde syymme bolxo, manai Ulaan Aarmiiin „dyyx", manai kommuniis moraalь bolbol xuuşanai xaxadfeodaalьna ba byrzyaazna aarminuudai dyyxtei adali bişe baina.

Grazdaanska dainai yjede, Ulaan Aarmi bolbol xubsaha muutai, muu xooltoi ba ton muuxan zebseglelgetei baibaş, interveentnyydei ba sagaan gvardeicuudai haitar xubsalagdahan ba elbeg zebsegleltei aarminuudiiji butasoxihon ba esestenь xyrter ...

organizaacanuudai ba hainaar emxidxegdehen politxydelmeriin aşaar, ulasxoorondiin ba dotoodiin asuudalnuudta xezee byxende zybөөr orijentiirovanne baidag baina. Tere xadaa oronoigoo dotoodiin ba ulasxoorondiin azabaidalai byxii sobiitinuudta hergegeer reagiirovaladag baina.

Nyxedyyd! Manai aarmi bolbol aradtajaa xamta jabaza urgahan ba temesehen baina, tere xadaa grazdaanska dainda өөriingөө byxii dotoodiin ba gadaadiin angiiin daisadtai temesehen ba xysed ilahan baina. Manai paartiiin xeden olon erxim xynyyd bolbol Ulaan Aarmiiin zergenyydte zagsan temeseze, өөhediingөө amibejiiji aradai xeregei tylөө, Leenin—Staalinai xeregei tylөө ygehen baina.

Hyylei zilnyydte, aarmiiin organizacioonno ba texniiçeske talaaraa şineer zebseglegdeze baixa yjedenь, soveed gyrenei ulam byri byxe ba tyges xysen bolzo baixa yjedenь, trockiiszinoovьjevsko-buxaarinska buzar bulai predaatelьnuud bolbol bojevoi znaamida izmeene xeze, aradai ba gyrenei intereesyydiiji predaalza, manai aarmiiji dotorhoonь handarzaxiiji, tereniiji predaatelьskaar huladxaza, dainai yjede daisanai soxilto doro tabixiiji hedehen baina.

...aldahan deerehee, gansaxan le 1938 ondo 88305 ...prijaatinuud xaagdahan jym.

Kapitaliis oronuudai xygzeltiin tegşe bişe baidalhaa ...kapitaliizmiin niite kriizisei gynzegiidehenhee şangadan ...igaa ekonomiiçeska kriizisei rezylьtaadta, kapitaliis gyre...ydei dunda urdanь baihan byxii zyrişeldөөnyyd tuildaa ...rter xursadan jirebe. Gadaadiin riinogyydei tylөө, vlijaa...in sfeeriin tylөө, koloonInuudai tylөө, delxeiji şineer xu...axiin tylөө temesel xursadaba. Ene temeselenь Sredizeem...dalain ba Tiixi okeaanai basseejende, Latiinsk-Ameerika... zyyn-urda ba urda Jevroopodo, delxein gol gol xariisaa...nuudaar jyre busiin xursadaliiji abhan baina.

Germaani, Itaali ba Japoon gedeg faşiis gyrenyyd ulas...orondiin areene deere dobtolon orobo. Faşiis zasag barigşad ...bol busadai araduudiiji deermedeze өөhediingөө xeregyy...i zaharuulaxa, faşiis reziimiingee dotoroi berxeşeelnyydiiji ...vidiirovelexe. tereneigee bankroodstviiji uridşalan zaisuulxa ...e bododog baina. Faşiis zonxilogşodto dain seregyyd xe...tei, jyyndeb gexede, pyyşkenyydiiji bişe, xarin toho, dred...uudiiji bişe, xarin xileeme erize baigaa maassanuudta өөhe...ngөө demogogiiçeska xoohon naiduulgiiji gyisedxexe arga ...algyi baina. Tedeende dain xadaa maassanuudai duraagu...giiji daraxa ba tedeneriiji ujalgajaa yge duulasataigaar ...yrgexeer bariza baixa arga zebseg myn. Tedeende dain ...daa өөriingөө talabarigşadai niydende „xynde jambajaa" ...gtoon baiigaxiin tylөө xeregtei.

Faşiis avantiuriistnuud bolbol dobtolgodo şilzen oroxojoo ...araza baina, jyyndeb gexede, aradai froontiin xydelөөnei ...rgaltahaa, faşiis agreesside araduudai esergyysexe jabadalai ...seltehөө, dainai faşiis tyimer şataagşadai urdahaa esergyy ...meselei ulasxoorondiin froontdo araduudai negedeze ba ...lagtaran zagsaza baihanhaa aina. Faşiis zasagbarigşad bolbol ...radai maassanuudai niagtaran zagsaxahaa uridtaxa ba faşiizm...a otpoor ygexejөө maassanuudai negedexehee urid soxiso ...exe geze bodono. Tedener bolbol araduudiiji xubi xubiaa...anь bolgood soxixodo ulam xyngen baixiin tulada, tedeniiji ...utaruulaxa ba өөhed xoorondonь rooznь tarixa geze oroldo...

...zska ba ilangajaa angliiiska byrzyaziin reakcioonno elemeentnyyd tuhalhan ba tuhalzaş baina. Ede elemeentnyyd bolbol germaanska faşiizmiiji SSSR-ei urdahaa esergyy reaakciin soxiltoto niudarga bolgon xereglexe, germaanska faşiizmiiji ulasxoorondiin xydelmerişen angiiin, aradai froontiin ba bogoolşologdohon araduudai nacionaalьna-sylөөleltiin xydelөөnei urdahaa esergyy zandaarm şingieer xereglexe tuxai bodoj gargan, hanaagaa zahana.

Angliiiska reakcioonno byrzyaziin plaan jyynhee byrideneb gexede, zyyn urda Jevroopiin bişiixan gyrenyydiiji germaanska faşiizmiin tuhada ygөөd, Germaaniiiji zyyn teeşenь —SSSR-te esergyy şiglyylen tabixa, SSSR-te sociaiizmiin saaşanxi amzaltanuudiiji ba kommuniizmiin ilaltiiji iime kontrrevoliycioonno daigaar haatuulxa, angliiiska koloonl teeşe Germaaniiin imperialiis harbaiigahaa yrigyi bolon halaxa gehen baina; myn tiixe zuuraa angliiiska reaakca bolbol SSSR-ei garaar germaanska imperialiizmiin şydiiji tyyre soxiuulza, Germaaniiiji xeden olon zilnyydte hularuulan buuruulza, Jevroopodo gospoodstvologşo polozeeniiiji angliiiska imperialiizmda yleexe geze hanaxa hen baigaa; xojorto, angliiiska reaakca bolbol Fraanciin xyzyyn deere Itaalitai xamta, Ispaaniiiji ba Sredizeemne dalaida vlijaaniiin sfeeriiji xubaan abxa, Jevroopodo imperialiis „tegşexemzyyr" baiguulxiin zorilgoor, Itaaliiiji Germaanitai xehen blooghoonь tahalza, Itaalitai xelsee xexiiji tuiilaxiiji oroldono; gurbada, Daalьna-Vostoogto angliiiska reakcioneernyyd bolbol Xitadiiji xubaaxa tuxai meçtaalana. Edener xadaa mynөө Xitadiiji ygeiryylxe ba xysiinь buuruulxiiji Japoondo arga olgono, zygөөr iigeze baixa yjedөө edener xadaa, hyylde Daalьna-Vostoogto „miyynxenske miir" baiguulxiin tula arbiitriin roolьdo vestypaalxajaa, Japoonoi seregei ba ekonomiiçeska buuralgada haad xenegyi; dyrbede, angliiiska reaakca bolbol Germaanidaşji, Itaalidaşji, Japoonidoşji faşiis reziimiiji xymeriigedenь xyrgexejөө xysenegyi, tedeende krediidyydiiji ygexiin zamaar, finaansova bankroodstvohoo bejee abaraxiijinь ede oronuudai praviitelьstvonuudta

(Nyxer Manyiilьskiin dokladai yrgelzelel xojordoxi nuurta)

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezd

Nyxer Voroşiilovoi ygiin tygesxel

laidaanda bojevoi gabijaa ba bodoto geroistviin xeregte, Xasaan nuurta, partiiicuud ba komsomoolьcuudtai partiiina bişe bolьşeviigyydei maassova sorevnovaaniiiji bidener medenebdi. (**Aplodismeentnyyd**).

Manai Aarmi bolbol darlalgiin, xyserxelgiin ba kapitaliis vaarvarstviin delxeihee socialiis delxeiji tahaldag, xiienyyd deere xiorxo çasovoi bolon zagsana. Tere xadaa soveed gyrenei sviaşçeenne gazarta xyrexiiji hedehen, jamarşji daisanda esergyy dainda ermelzen oroxoor xezee byxende,jamarşji momeentde belen baina. (**Nerjeme aplodismeentnyyd**).

Daisan bolbol bogonixon sagta yngegdeze ba ygeixegdeze xajagdaxa baihanda naidabarimnai xadaa byxii soveed aradtajaa manai Ulaan Aarmiiin politiiçeske ba moraalьna jedinstvoonь bolno.

Eneende naidabarimnai xadaa, soveed gyrenei aarmi bolbol marksiis-leeninske ideoloogoor, Leenin—Staalinai paartiiin ideoloogoor azabaidag jym. Bojeecyyd, komandiirnuud ba politxydelmerilegşed bolbol ene ideoloogiiin nerehee, өөriingөө amibejiiji ygexөөr xezee byxende belen baina.

Eneende naidabarimnai xadaa manai Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmi bolbol, busad jamarşji aarmida oroxodoo, tyryy klaassna, erxim texniiçeskeer zebseglegdenxei ba gaixamşagaar hurgagdahan aarmi myn bolno.

Eneende naidabarimnai xadaa myn tereşelen, aarmiiin zergenyydte baiza, aradtaa ynenөөr albaxeheeree ynder nere zerge olhon, Soveed Sojuuzai olontooto geroinuud bolno.

Nyxedyyd! Manai aarmi bolbol ilagdaşagyi!

Ulaan Aarmi bolbol manai paartiiin yrenь myn, ene xadaa paartiiin gaixamşag tvoreeni myn, tere xadaa paartiiin, manai praviitelьstviin ba araduudai voozdь aguu jixe Staalinai zaabariaar, өөriingөө socialiis exe oronoi tylөө temesexeer ba vojeenne prisiaagiin sviaşçeenne ygenyydiiji:

„Bi bolbol daisaniiji xysed ilaxa jabadaliiji tuilaxiin tula, өөriingөө şuha ba amibejejee xairalangyi, exe oroniiji erelxegeer, şadabaritaigaar, dostoinstvoor ba xyndeleleer xamagaalxab geze kliaatvaa ygeneb"—gehiiji amidii xeregdeerenь bejelyylxeer xezee byxende belen baina.

Manai Byxesojuuzna Kommuniis bolьşeviigyydei aguu jixe paarti mandag!

Manai paartiiin XVIII sjeezd mandag!

Manai aguu jixe Staalin mandag!

(**Bultadaa bodno, nerjeme, yni udaan zamxaşagyi ovaaca; „Nyxer Staalin mandag!" „Nyxer Voroşiilov mandag!" Yni udaan zamxaşagyi şanga „uraa"**).

Amzaltanuudaar ugtaba

Ene onoi maartiin 22-oi yder, BK(b) P-iin aguu jixe XVIII sjeezdede ba Staalinska Centraalьna Komiteedei hungagdahanda zoriuulagdahan, „Pişçevkyysprom" arteelei kollektiivei, miiting bolbo. Tere miiting deere 44 xynyyd suglarba.

Miitingede suglaragşad xadaa BK(b) P-iin XVIII sjeezd deere nyxer Staalinai xelehen doklaad ba tere sjeezd deere abtahan togtoomzonuudiiji yzegdөөgyi yrgen zorigzolgo ba bajaraar ugtahanaa, өөhөdiingөө vestypleeninyyd soo temdeglebe.

Tus arteelei kollektiiv xadaa sjeezdiin urda tee abhan socialiis ujalgaa ylyybşelen dyyrgee. Enenь xadaa tedenei bajar deerenь bajar nemeene. Jyyb gexede, yiledberiiingөө kvartaalьna plaaniiji maartiin 10 xyrter dyyrgexiin ujalga abhan aad, tere ujalgaa 102 proc. dyyrgehen baina. Ene arteelei tyryy xynyyd—staxaanovcuud, nyxed: Fiiippov F. S. (kondiiterske ceexiin maaster) xadaa yder ydereigөө brigaadna plaaniiji 230 proc., Cimbiilova M.D. (priaanigai ceex)—200 proc., Byyrkov—238 proc., Portniaagina (brigadiir)—173 proc. (brigaadna plaanaa) g. m. dyyrgebed.

Miiting deere suglaragşad bolbol apreeliiin 20-do boixo respyblikaanska promkoperaaciin XII-doxi sjeezdiiji, şine şine pokazaatelьtaigaar ugtaxiin ujalga abba.

DAM.

Tyryy staxaanovcuud

Xori. Xoriiin lespromxoozoi tyryy xynyyd—staxaanovcuud bolbol BK(b) P-iin aguujixe XVIII sjeezdiiji şine şine amzaltanuudaar ugtaxiin tula, konkreetne ujalganuudiiji abhan ba tereenee ylyybşelen dyyrgexiin tylөө staxaanovska meetodeer xydelmerileze, өөhediingөө ynen sexe xydelmeriiin rezylьtaaduudiiji xaruulhan bainad.

Soveedske selьsoveedei „Zavieetii-Ilьiçaa" kolxoozoi çleen ba modo şiregşeer xydelmerildeg, staxaanovec nyx. Afanaasьjev L. F. gegşe BK(b) P-iin XVIII sjeezdede beleg bolgon yder ydereigөө yiledberiiin prograamiiji 247 prooceenthoo dooşo bişe dyyrgedeg baigaa. Eneenei rezylьtaadta, fevraaliiin 1-hee maartiin 1 xyrter 510 k. m. modiiji şirehen ba tere yje soogoo 1612 tyx. zaarabotna xylehe olhon baina. Nyx. Afanaasьjev bolbol staxaanovska meetodiiji ton hainaar şudalaa. Tiigeed, өөriingөө meetodiiji bişedte damzuulan ygexiin tula, anxaralaa ton jixeer tabidag baina. Tereşelen, Deede-Xezengiin somonoi „Manai Azal" kolxoozoi modo şiregşe—staxaanovec nyx. Oçorzaapov M. xadaa nyx. Afanaasьjevhaa geegdenegyi gebel, yder ydereigөө noormiiji 315 proc. dyyrgedeg. Tereenei asaar fevraaliiin 15-haa maartiin 1 xyrter 44 noormo dyyrgehen ba 15 xonog soo 1290 tyx. zaarabotno xylehe olhon baixa jym.

Xezengiin leesouçaastog deere xydelmerildeg, modo otologşo-lyçkiistka, tyryy staxaanovcuudai negen nyx. Sylьtiimova Dygbeema gegşe erxim zişee xaruulaa. Tere xadaa modobeledxel deere xydelmerildeg exenernyydei dundahaa, exin tyryyn 100 noormoo dyyrgeze şadahan baixahaa gadana,өөriingөө xydelmeriiin oopediiji bişe xani basagaduudtaa damzuulan ygexe talaar jixexen anxaralaa tabihan ba tabidagşji baina.

Sulxariiin lesouçaastogoi modo otologşo—staxaanovec nyx. Cerempiilov bolbol 100 garan noormiiji dyyrgeze şadaa. Nyx. Cerempiilov xadaa yder ydereigөө daabariiji 208 proceenthoo dooşo bişe dyyrgehen deerehee, tus amzaltiiji tuilaza şadahan baina. Tiigeed, өөriingөө xydelmeriiin şanariiji ton deede zergede gargaba. Zagastain leesouçaastogoi staxaanovcuud bolbol bişe leesouçaastoguudai staxaanovcuudhaa xozomdoogyi baina. Zişeelxede, myn uçaastog deere, modo otologşoor xydelmerildeg nyx. Şagdaarov D. xadaa 100 şaxuu noormiiji dyyrgehen ba BK(b) P-iin XVIII sjeezdiin urda tee jabuulagdahan socialiis sorevnovaanida orolsozo, yder byxeneigөө noormiiji byrişji ynder pokazaatelьtaigaar dyyrgehen baina.

Modo otologşod staxaanovcuud xadaa suuta staxaanovec—modo otologşo nyx. Gyzijeenkiin meetodiiji ugtan abhan ba tereeniiji zybөөr xeregleheh deerehee erxim pokazaatelьnuudiiji tuilahan baixa jym. Staxaanovcuud-modo otologşod, şiregşed bolbol staxaanovska meetodeer xydelmerilhen, modobeledxelei teexnikiiji hainaar şudalhan, myn tereenei byxii proceesnyydiiji zybөөr dyyrgehen ba sagiiji minuutaar segneze, xydelmeridөө hamşaltagyi xandahan ba abhan socialiis ujalgaa ylyybşelen dyyrgexiin tula, socialiis sorevnovaaniiji yrgen dalaistaigaar delgeryylze şadahan g. m. deerehee, azalai bytөөsiiji deeşelyyleed, hain pokazaatelьtaigaar xydelmerildeg bolhon baina.

Xedii iime gebeşji, Xoriiin leespromxoozoi, leesouçaastoguudai ba modonoi ba uradxalgiin xydelmerişedei sojuuzai raikoom bolbol staxaanovcuudai xydelmeriiin meetod ba oopediiji bygediin dostojaani bolgoxiin tula, serьjoozniin serьjoozno xemzeejabuulganuudiiji abadaggyi baina. Iime tula, tyryy staxaanovcuud—modo otologşod, şiregşedei xydelmeriiin meetod ba oopediiji modobeledxegşed byxenei dostojaani bolgolgiiji tolgoiloxo xeregtei.

C. Dor.

Buriaad-Mongol respyyblikiin xydelmerişed, kolxoozniguud ba soveed intelligeence bolbol Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezdiin materiaalnuudiiji aktiivnaar yzeze baina.

ZURAG DEERE: Zooveternaarna instituydei professorsko-prepodavaatelьsko sostaav bolbol BK(b) P-iin XVIII sjeezd deere nyx. Staalinai xelehen otçootno doklaadiiji unşaza baina. P. Mixailovai foto.

...politxydelmerilegşedei zebsegei xysөөr, soveed aarmiiin bodoto bojevoi şadabari tuxai, terenei komandiirnuudai ba politiiçeske kaadrnuudai baidal tuxai өөhediingөө xariuuji belen olzodo duralagşadai araniurgandanь, bişeed tabiaa.

Soveed gyren teeşe muuxai xarasaaraa xaragşad, Ulaan Aarmi hularba geze xaragşad, demii soveed gazar bolbol deeremdelgiin avantiuurida belexeneer abtaxa gehen legeendede etigexe duratan xadaa ene preedmetne yroogiiji xaixaramzadaa abxa beze geze naidaxa bainabdi.

Xasaanai ene predmeetne urooguud yşөө dutuu baigaa haanь, eneeniiji xyseze tuilagşad byxende, manai Ulaan aarmi bolbol ede urooguudiiji byri yrgөөr jamarşji minuutada dabtaxaar belen baina. (**Aplodismeentnyyd**).

Ulaan Aarmiiin xojorhoo ylyy daxin jixe bolhontoi xamta, myn tereşelen tereenei bojevoi ba tuhalamziin teexnikiin jixeer xysezehenei ba sloozno bolhonoi eseste, komaandna-politiiçeske ba byxii naçaalьstviin sostaav bolbol tereentei xamta urgahan ba negente tiime bolxodo, zaluuzahan baina.

Yngerhen tabanzilnyydei torşo soo manai kaadrnuudai toogoi urgalta bolbol doro durşagdahan medeenyydeer xarakterizuulagdana: ... nei, politiiçeske talaar xatuuzahan grazdaniiin, terenei tuhata baiguulagşa bai. Tiin, ene eri tenyyd xadaa Ulaan Aarmiiin byxii liiçne sostaavaar xysed pynktyaalьna dyyrgegdedeggyi baina, gebeş, kaadrnuudiiji hurgaxa ba marksiis-leeninske talaar xymyyzyylxe xydelmeri bolxol XTUA-da jixeer ba amzaltataigaar jabuulagdana.

Ulaan Aarmida komandiirnuudiiji ba eldeb specialiistnuudiiji beledxexiin tulada gexe gy, ali eldeb speciaalьnostьnyydei, manai ulaan oficeernyydei koorpusai kaadrnuudiiji xyseexiin tulada, hainaar jabaza baigaa hurguuliiin seetьnyydtei bainabdi.

Xuurai zamai seregei 63 yçiiliişçenyyd bii, tende xeden arbaad miangan manai tyryy soveed zaluuşuud huralsana, tede yçiiliişçenyyd xadaa hainaar hurgagdahan, politiiçeske graamotna ba Leenin—Staalinai paartida preedanne xeden miangaad zaluu komandiirnuud—leitenaantnuudiiji zil byxende ygened.

Aviacioonno kaadrnuud bolbol 32 niidelgiin ba niidelgiin-texniiçeske speciaalьna hurguulinuudhaa xysed dyyren boldog. Paarti ba komsomool bolbol ede hurguulinuudta өөhediingөө erxim 20 mianganhaa ylyy pitoomcuudiiji ygedeg, tiigeed tedener xadaa jireedyin ulaan lioodçiguud, ştyrmaanuud ba ...deb specialiistnuud xeregtei.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmi bolbol ene zorilgoor, 14 vojeenne akadeeminyydtei ba grazdaanska vyyze nyydei dergede 6 speciaalьna vojeenne fakylьteedyydtei baina, eneenei byxii bagtaasa xadaa sag yrgelze huraza baidag komandiirnuud, naçaalьniguud, politxydelmerilegşed, inzeneernyyd, vraaçuud ba busadai toonь xori miangahaa deeşe baina.

Ede xadaa ynder beledxeltei ba xeregtei toonoi, jixenxidee bodotoor obrazoovanno komandiirnuud, komissaarnuud, eldeb speciaalьnostiiin inzeneernyyd, vraaçuud, azaxiinxid ba busadiiji aarmida zil byri ygene.

Eneenhee gadana, vojeenne akadeeminyydei dergede ede akdeeminyydtei adali prograam...

Zapaasai kaadrnuud ...eine-poli...tede...

Miirne yjede aarmiiin kaadrnuud xedii jixe baibaşji haa, vojeenne yjede aarmiiiji xysed xangaxiin tula tere xadaa dutaxa baina. Iimehee zapaasai komaandna-politiiçeske ba naçaalьstviin sostaavai kaadrnuudai kvalifikaaciiji bodoto xemzeedenь baiigaxiin ba sugluulxiin talaar ton jixe xydelmeri jabuulxa xeregtei bolno.

Vojeenne yjede aarmiiiji komaandna sostaavaar xangalgiin asuudalnuud bolbol kapital is oronuudai byxii aarminuudta ylemze berxetei baina. Bidende iimenyyd berxeşeelnyyd ygei. Vojeenne yjede aarmiiiji komaandna ba naçaalьstvyjeşçe sostaavaar komplektovaalgiin ba saaşadanь nemelgiin asuudaliiji gol bolgon, glaavnadanь şiidxehen bainabdi.

*) Yrgelzelel. Exiiinь maartiin 24-nei noomerto.

Huralsalai şine zavedeeni

Ulaan-Ydiin xydөө azaxiin kommuniis hurguuli bolbol xytelberilxii organizaacanuudai şiidxeberieer, mynөө xydөө azaxiin kolxoozno teexnikym bolgogdobo. Xydөө azaxiin kolxoozno teexnikym bolbol urdanь baihan xydөө azaxiin hurguulihaa jyygeeree ondoob gebel, xydөө azaxiin kommuniis hurguuli bolbol tereende huragşadta jamarşji speciaalьnostь ygedeggyi baihan baigaa. Tiigeed, xydөө azaxiin Kolxoozno teexnikym bolbol kolxoozno yiledberiiin specialiistanuudiiji beledxexe jym. Ene teexnigymiiji dyyrgegşed xadaa, kolxoozoi yiledberiiin teexnike geze diploom barixa baina.

Byxii manai xydөө azaxiin sisteeme ba kolxoozoi yiledberi bolbol specialiistanuudaar dutamag deereheenь, gurbadaxi tabanzilde, dunda kvalifikaaciin specialiistanuudiiji beledxexe gehen zorilgotoi xysed zoxilduulagdaza, xydөө azaxiin kommuniis hurguuli xadaa xydөө azaxiin kolxoozno teexnikym bolgogdobo. Socialiis azaxiin sisteeme bolbol faabriguud, zavooduud, sovxoozuud, MTS uud ba kolxoozuudta politiiçeske beledxeltei hain xytelberilegşediiji erine. Ene zorilgiiji—xydөө azaxiin xytelberilegşed—specialiistnuudiiji beledxelgiiji xydөө azaxiin kolxoozno teexnikym bejelyylxe baina.

Xydөө azaxiin teexnikymei huralsalai plaanai johoor, obşçeobrazovaatelьna predmeedyydte 846 çaas, agronoomiiji gynzegyigөөr şudalalgada—464 çaas, malazalai talaar 370 çaas,xydөө azaxiin maşiiniiji, traaktornuudiiji ekspluataacalgiiji yzelgede—188 çaas, socialiis xydөө azaxiin yiledberiiin organizaaciiji yzexede —255 çaas, sçetovoodstve—175, sociaalьna - ekonomiiçeske predmeedyydiiji ba marksiizm-leniniizmiin yndehehuurinuudiiji yzelgede — 372 çaas ygtexe baina. Huralsalainь bolzor xojor zil baixa. Tus teexnikymde huragşad iime prograammiiji yzeed garxadaa, kolxoozoi yiledberiiin hain xytelberilegşed-specialiistnuud bolzo garxa baixa.

Ene teexnikymde, kolxoozdoo hainaar xydelmerilze baihan xynyyd ba kolxoozoi yiledberiiin maasternuud—udaarniguud abtaxa baina. Kolxoozuudai tyryylegşener, brigadiirnuud ba busad xadaa BK(b) P-iin aikoomoi komandiroovkoor ba hurguuliiin 5 daxi klaassiiji dyyrgehen xynyyd abtaxa.

Şatiilov.

ULAAN AARMIIIN MATERIAALЬNA KYLЬTYYRNE BAIDAL

Manai riadovoi bojeecyydei materiaalьna baidal xadaa ynder xemzeede baina. Ediee xool, xubsahan, kvartiirovalga—ede byxii ba ulaanaarmeiciin baidalai busad asuudalnuud bolbol byxii komaandna sostaavai, komissaarska ba politiiçeske sostaavai sag yrgelziin anxaral doro baidag, ton şuxala asuudalnuud baihan ba xezee byxende baixaşji baina.

Yngerhen taban zil soo naçaalьstvyjeşçe sostaavai materiaalьna baidalanь byxiidөө erid xubilhan baina.

Byxii komaandna, komissaarska, politiiçeske ba busad naçaalьstviin sostaavuudai zaarobotna xylehen xadaa dunda zişeegeer 286 proceent urgahan baina.

Bolzorhoo urda dyyrgee

Zediin aimagai, Borgoin sonoi Kaganoovіçiin neremzee kolxoozoi tyryylegşe nyx. Vaampilov gegşe kolxooznikuudaigaa dunda maassova xydelmeriiji hainaar jabuulhanaiгaa rezylьtaadta, 1939 onoi kvaartalai finaansova kampaaniiji bolzorhoonь urda gehen baina.

Tus kolxooz xadaa 193... kylьtsboor ba 1938 onoi ... lamzlin myngenyydei ... nyydiiji mynөө sym gyise...

BAZA...

ŞATAR

Kabaanskada yngergegde... şatarai tyrniir

BMASSR-ei Sovnarkoom... dergedexi fizkylьtyyriin ... spoortiin xeregiiji erxilexe k... miteed bolbol maart ha... hyyleer, Kabaanska seloo... respyblikaanska şatarai poly... naalьna tyrniir yngergexe ge... togtoomzo abba.

Ene tyrniirte Zagarain, K... baanskiin, Xoriiin, Jaruun... Tynxenei, Tarbagatain ba B... gazanai aimaguudai tylөөlegş... xabaadana. Ene tyrniirte ilagşa... haa xojor xyniinь respyblikaa... ska şatarai çempionaatiin ... naalda xabaadaxa erxe abna.

XILIIN SAANAHAA

LITOOVSKO PRAV... TELЬSTVO BOLBOL GE... MAANSKA YLЬTIMA... TUMIIJI ABBA

Loondon, maartiin 22. (TAS...) Reiterei medeesehenei joho... Germaani bolbol Klaipeed... (Memeelьske) ooblastiiji ... duugyigөөr tereende ygexee... tetei ylьtimaatumiiji Liitv... bariuulba. Ylьtimaatumai... zor 48 çaas bolood dyyr... baina. Litoovsko praviitelьs... bolbol Germaanska Ylьtimaa... miiji abxiiji şiidebe.

* * *

Klaipeedske ooblastь bol... (1937 onoi janvaariiin neg... medeegeer) 151960 xynzon... 2848 kvadraatna kilomeetr... ritooriiiji ezelne. Ooblasti... glaavna goorod—Klaipeed... (Memeelь) 38 miangan xy... toologdodog. Klaipeedske o... lastь bolbol 1914—1918 onu... delxein dain xyrter Germaa... sostaavta baihan baina. V... saalьska doogovoroor,1923 o... janvaarьda Klaipeede xa... Germaanihaa amiaarlaza, Li... de negedehen baigaa. Ene ... gedelenь, antaantiin oron... dai posoolnuudai konfireen... zybşөөregdehen baigaa.

Klaipeedske ooblastiiin ji... xi zoniinь xadaa litoovca... bolno. Ooblastьda neemce... bolbol xynzonoinь 43 proce... hee ylyy bişe geze toolo... dog, Klaipeedske ooblastь ... bol Liitviin ekonoomikodo ... xen roolьtoi baina. Klaip... geze poort bolbol Liitviii... xen xygzengi promiişlennos... ooblasatь bulxo ba myn ... da garxa gansaxan za... bolno.

Klaipeedske ooblastiiiji ... maanska faşiizmaar bulim... ezelhen jabadal bolbol ... gөө ekonomiiçeske poe... bişe, xarin strategiiçeske ... cojoo xysezyylhen jabadal ... no. Mynөө Germaani ... Nemaanai adagai erjin ... taliiji gospoodstovolozo, ... peedske poortiiji, Baltiiin ... daxi ene çaastiiin op... pyynkte bolgoxo baina.

KLAIPEEDDEXI BA...

Loondon, maartiin 22. (T...) Reiterei medeesehenei jo... Beerlinde, Klaipeedske o... tiiin terriitooriiin byxii ... xexe zasaganь xadaa Ve... tiin tolgoilozo baigaa Klai... ke direktooriiin garta oro... ze oficiaalьna sonosxog... baina.

KLAIPEEDIIJI GE... MAANSKA FAŞIISTN... DAI EZELELGE

Loondon, maartiin 22. (T...) Mynөө Klaipeede bolb... maaniiin garta faktiiçeske... baina. Mynөөder yglөө... çaasta Klaipeede xada... maanska seregyydeer ... paacalagdaza exilee. Kla... ke faşiistnuud xadaa ba... xaaza tamagalaad, tereen... gede өөriingөө oxraaniiji ... ba. Mynөөder yglөөgyy... peede deegyyr Germaans... molloodund niidee.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJE...

...Ь, заказ № 5-07. Glavliit № 8...